

М. В. Савчук

Крат Павло Георгійович

КРАТ Павло Георгійович (псевд.: Павло Розвій-Поле, отець Проколупій, П. Терненко; 15. 10. 1882, с. Красна Лука, нині Гадяц. р-ну Полтав. обл. – 25. 12. 1952, Торонто) – письменник, громадський і церковний діяч. Навч. у Лубен. гімназії (нині Полтав. обл.), Університеті св. Володимира у Києві (1904–05), Львів. університеті (1906–07), Саскатун. пресвітеріан. колегії (Саскачеван, Канада, 1915–18). Редагував часописи «Селянин» і «Правда», належав до РУПу, пізніше – до Укр. спілки РСДРП. Від 1905 – у Швейцарії, від серпня того ж року – у Львові. 1907 емігрував до Канади у зв'язку із загрозою арешту. Співзасн. НТШ у Канаді та Укр. вільнодум. федерації; кер. укр. секції Соціаліст. партії Канади; ред. г. «Червоний прапор» (1907–08), «Робочий народ» (1914–16) і ж. «Кадило» (1913) – першого укр. гуморист.-сатир. часопису у Канаді, згодом переймен. на «Кропило» (1913–18; усі – Вінніпег). Від 1917 – пастор. засн. і викл. Укр. нар. університету ім. М. Павлика (1918–19), основоположник Укр. Самост. єванг. церкви (1919) і видавець ж. «Віра та знання» у Торонто (1923–24). У 1924–39 засновував у Галичині громади Єванг.-реформатор. церкви, служив священиком у м. Коломиї (нині Івано-Фр. обл.), де організував ж. «Віра і наука» (1925–39). Упорядник зб. «Робітничі пісні» (за ін. даними – «Соціялістичні пісні»; 1911), автор кн. «Візита “Червоної дружини”» (1912), «Посліднє хожденіє Бога по Землі» (Вінніпег, 1915), напис. із позицій марксизму й атеїзму; пр. «Із Христом воскресаймо» (Торонто, 1923), «Як виглядає устрій реформованої церкви, що тримається пресвітерського систему» (Коломия, 1932), «Українська стародавність» (Торонто, 1958), «Дослідження Бога». Спільно із Ф.-Р. Лайвсей перекладав українські народні пісні для зб. «Songs of Ukraina with Ruthenian Poems» («Пісні України з русинськими віршами», Лондон; Париж; Торонто, 1916), до якої написав передмову.

Рекомендована література

1. Крат П. Власний життєпис 1882–1946. Автобіографія // Крат П. Українська стародавність. Торонто, 1958;
2. Гай-Головко О. Павло Крат // Канадій. фармер. 1960, 5 верес.;
3. Малик Я. Крат Павло Георгійович // Укр. журналістика в іменах. Л., 1995. Вип. 2;

4. Мацько В. Концепція осяяння людини і світу: теорія платонізму в художніх творах П. Крата, Х. Якимчука, О. Копач // Вісн. Київ. університету. Сер. Літературознавство, мовознавство, фольклористика. 2008. Вип. 19;
5. Коваль Р. М. Крізь павутиння змосковщення. К.; В., 2013.

Бібліографічний опис:

Крат Павло Георгійович / М. В. Савчук // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-2334>. – Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).